

Tscherning: Der er et andet Spørgsmaal, som forekommer mig at ligge for i dette Dilemma, og som jeg kunde ønske, at den ærede Minister vilde gaae nærmere og bestemttere ind paa; det er: Hvad Forskjel er der mellem Lov og kongelig Anordning? For mig er Forskjellen den, at Loven gjælder for Domstolene, hvor den kongelige Anordning ikke holder Stik, uden forsaavidt den rammer Mænd, som staae i Statens Tjeneste. Enhver Mand, der staaer i Statens Tjeneste som administrativ Embedsmand, er undergivet den kongelige Anordning ligesaa fuldt som en Lov, naar den ikke strider mod de statsborgerlige Pligter, hvormod ingen Trediemand kan blive bunden ved en kongelig Anordning, naar den paa nogen Maade træder i Strid med Loven. Det vilde være vigtigt, om vi ved denne Leilighed kunde komme til Erkjendelse af den store Forskjel, der i saa Henseende er mellem Lov og Anordning. Jeg har altsaa den fulde Overbeviisning, at den kongelige Anordning maa have sin Betydning og maa kunne benyttes i enhver konstitutionel Stat, men jeg er ligesaa overbevist om, at en kongelig Anordning ikke kan blive til Lov, og at Den, der betragter den som Lov, der i sine Handlinger retter sig efter den, som om det var en Lov, og som klager over den Regering, der har misbrugt sin Myndighed ved at give en saadan Anordning, som om den havde misbrugt sin Myndighed til at give en Lov, han tager feil, han kommer til at forandre Forholdet paa en for det Offentlige let skadelig Maade. Jeg vilde meget ønske, at den ærede Minister ved denne Leilighed enten vilde erklære, at hvad jeg her har udtalt virkelig danner Forskjellen mellem kongelig Anordning og Lov, eller at han selv vilde opstille den Forskjel, han mener, der er derimellem.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det er egentlig Synet, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) retter en saadan Opfordring til mig, da han veed, at jeg ikke kan modstaae hans Begjæring i saa Henseende. Jeg er al-

deles enig med ham i hans Opfattelse, jeg anseer en lgl. Anordning for en reent administrativ Bestemmelse. Dersom en lgl. Anordning er i Strid med en bestaaende Lov, da vil den ikke paa nogen som helst Maade kunne gjøres gjældende for Domstolene, da er den for Domstolene Noget, som ikke bestaaer. Derimod skal jeg udtale, at det naturligtvis beroer paa Anordningens Indhold, hvormed den kun gjælder for Embedsmænd eller tillige for Andre; om borgerlige Forhold kan der gives administrative Bestemmelser, men det er en Selvfølge, at disse Bestemmelser ikke maa være i Strid med nogen Lov, at de maae søge deres Berettigelse enten i Grundloven eller i særlige Love. Efter min Opfattelse er, som bemærket, en lgl. Anordning ikke andet end en reent administrativ Bestemmelse, som man, fordi den har en vis almindelig Karakter, ikke har anseet det for rigtigt at tage, uden efterat have erhvervet Hans Maj. Kongens allerhøjeste Samtykke. Bestemmelsens almindelige Karakter har været Grunden til, at man her har troet at burde lade den udgaae som en lgl. Anordning. Søvrigt er en Mængde af lignende Bestemmelser udgaaede som Bekjendtgørelser, og jeg kan, som antydet, ikke anerkjende den Forskjel, man har villet gjøre gjældende mellem en Bekjendtgørelse og en Anordning, og jeg er overbevist om, at Domstolene i saa Henseende ikke ville gjøre den allerfjerneste Forskjel; der er Ingen, som kan give Love, uden Kongen i Forening med Rigsdagen. Selve Rigsdagen kan ikke ved en Lov opgive Noget af sin lovgivende Virksomhed, det vil sige, den kan ikke ved Lov give Administrationen Tilladelse til at give en Lov, thi dertil vilde der udfordres en Grundlovsforandring.

Varfod: Jeg har tidligere været med at indbringe det Lovforslag, som her foreligger; som de Herrer ville mindes, var jeg med at indbringe det ifjor, men maatte til Slutning stemme imod det — jeg var en af de 7, som dengang stemte derimod — og dette er Grun-